

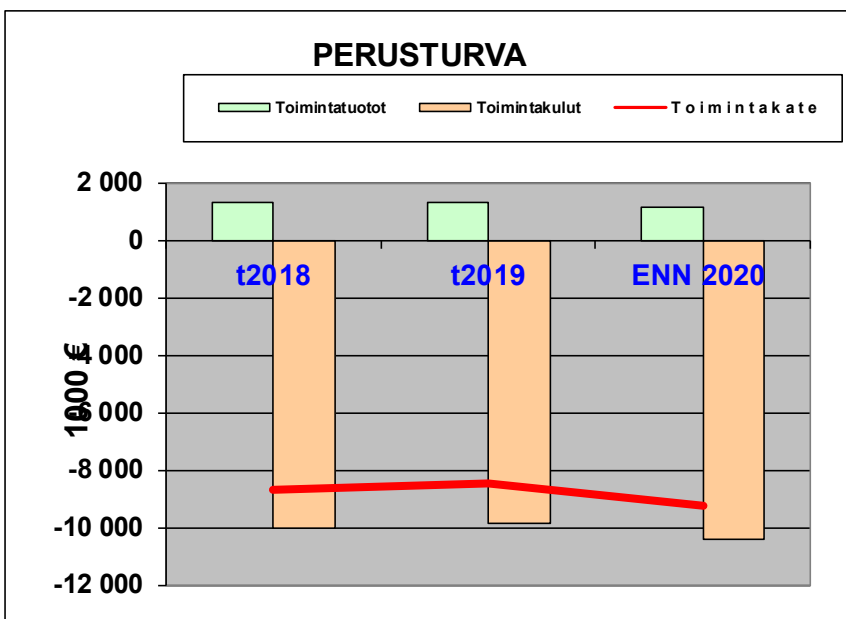
TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020
ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

PERUSTURVALAUTAKUNTA

PERUSTURVA 1000 €												
Toimintatuotot	t2018	t2019	b2020	t1-9/ 2020	b1-9/ 2020	t1-9/ 2019	tot9kk+b ud3kk	roll_ 12kk	ENN 2020	ind enn/ bud	ind enn/ edv	ero E- B
Myyntituotot	9	19	15	0	11	16	4	2	2	0.1	0.2	-13
Maksutuotot	1 042	1 048	1 146	660	859	789	947	919	910	0.9	0.9	-236
Tuet ja avustukset	69	70	57	105	41	66	120	109	71	1.0	1.0	14
Muut toimintatuotot	222	207	224	145	168	153	201	199	198	1.0	0.9	-26
Toimintatuotot	1 342	1 344	1 442	910	1 079	1 024	1 272	1 229	1 181	0.9	0.9	-261
Toimintakulut												
Henkilöstökulut	-4 528	-4 727	-4 675	-3 429	-3 561	-3 509	-4 543	-4 647	-4 780	1.0	1.1	-105
Palvelujen ostot	-4 149	-3 714	-4 158	-3 068	-3 139	-2 686	-4 087	-4 095	-4 125	1.1	1.0	33
Aineet, tarvik. ja tav	-382	-370	-401	-253	-300	-267	-354	-356	-440	1.2	1.2	-39
Avustukset	-870	-893	-916	-755	-686	-674	-984	-973	-927	1.0	1.1	-11
Muut toimintakulut	-91	-129	-128	-92	-96	-83	-123	-137	-146	1.1	1.6	-18
Toimintakulut	-10 020	-9 833	-10 278	-7 597	-7 782	-7 219	-10 091	-10 208	-10 418	1.1	1.0	-140
Toimintakate	-8 678	-8 489	-8 836	-6 687	-6 703	-6 195	-8 819	-8 979	-9 237	1.1	1.1	-401

TALouden TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Lautakuntataso:

Toimintatuotot

Perusturvan toimintatuottoja arvioidaan kertyvän Korona-viruksesta johtuen n 200 000€ ennakoitua vähemmän. Asiakasmaksut eivät kerry, koska terveyskeskuksessa on vähemmän potilaita, kotihoidossa ja Mäntyrinteen palveluissa on vähemmän asiakkaita. Kesällä ja syksyllä terveydenhuollossa on päästy normaaliin tasoon, mutta tavoitetasoa ei saavuteta.

Toimintakulut

Kesällä ja syksyllä sosiaalityö ja terveydenhuolto ovat päässeet lähes normaaliin työskentelyyn. Lomien jälkeen kuitenkin Covid-19 epidemian vaikutukset alkoivat melko pian. Vanhusten palveluissa edelleen huolehditaan tarkasti riskiryhmien terveydestä ja toiminnot ovat supistetut.

Pienessä ja matalassa organisaatiossa on kyetty suhteellisen pienin järjestelyin hoitamaan koronaviruksen edellyttämät järjestelyt ja siten pitämään myös kustannukset jopa hieman ennakoitua matalammalla tasolla. Kustannukset ovat kunkin toimintayksikön menoina ja näkyvät toimintakatteessa. Syyskuun loppuun mennessä eri toimintayksiköiden yhteenlasketut koronasta aiheutuneet kustannukset ovat lähes 170 000 euroa. Kunta on saanut valtionosuuksien yhteydessä korvauksia aiheutuneista kuluista, mutta ne eivät näy tulona perusturvan budjetissa.

Perusturvan toiminta ei ole ylittänyt talousarvion tavoitteita. 400 000€ ylitys kaikkiaan syntyy Covid -19 aiheuttamasta arvioidusta 200 000€ tulojen vähentymisestä sekä n 200 000€ syntyneistä suojavaruste ym materiaalikuluista, laboratoriopalveluiden lisääntymisestä, siivous- ja pesulapalvelujen lisääntyneestä tarpeesta ja työttömyyden lisääntymisestä johtuvista kustannuksista.

Henkilöstö

Koronaviruksen aiheuttama tarve joustaa ja muokata toimintaa on edellyttänyt sitoutunutta henkilöstöä. Kesän aikana saatu edes väliaikainen ratkaisu siitä, että toiminta Askolassa jatkuu nykyisellään ja säästöjä ja tehostamistoimia jatketaan. Se on vakauttanut henkilöstön asemaa ja varmasti osaltaan vaikuttaa työmotivaatioon kannustavasti ja auttaa jaksamaan näissä muuten hyvin poikkeuksellisissa ja vaativissa olosuhteissa.

Koko sote -henkilöstö toimii täysin voimin mukana voittamassa koronakriisiä Askolassa.

Henkilöstön kuluissa on huomioitavaa, että sosiaalityönjohtajan tehtävää ei ole täytetty vuoden 2020 alusta. Vanhustyönjohtaja jäi tehtävästään lomalle. Työt on jaettu väliaikaisesti olemassa olevalle henkilöstölle, koska vanhustyönjohtaja jää eläkkeelle vasta 1.2.2021, joten viran kustannukset ovat edelleen olemassa.

Covid-19

Terveyskeskuksessa toimitaan poikkeusoloissa. Tilat on jaettu ns. puhtaaseen puoleen ja infektiopuoleen. Askolassa tehdään myös koronatestejä tietyille ryhmille. Laboratoriotointa ei tällä hetkellä ole. Kiireetöntä vastaanottotyötä on vähennetty ensin voimakkaasti ja huhtikuussa jo lisätty vähitellen, samoin myös suunterveydenhuollossa. Kesän ajan terveyskeskus oli avoinna ja henkilöstö vuorotteli lomat. Tämä osittain vaikuttaa edelleen syksyn toimintaan. Kiireettömässä hoidossa on jonkin verran hoitovelkaa. Suun terveydenhuollossa hammaslääkärit ovat päässeet normaaliin tilanteeseen lomien jälkeen.

TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Ikäihmisten palveluissa on eletty poikkeusoloissa maaliskuun alusta, siten että kaikki päivätoiminta on lopetettu, ryhmätoiminnat samoin ja vierailukielto on voimassa vanhustenhuollon yksiköissä. Lisäksi on varauduttu eristystiloihin. Toiminnan varmistamiseksi ja ylläpitämiseksi ikäihmisten palveluihin on koulutettu lisähenkilöstöä mm perusturvan sisältä ja sivistystoimen henkilöstöstä. Tapaamistupa on edelleen Mäntyrinteen pihassa ja vierailut sallitaan sovituksi ja asukkaiden omissa huoneissa, mikäli tapaamistupa on vaikea päästä.

Kotihoidossa on siirrytty kolmen työryhmän toimintamalliin kontaktien vähentämiseksi. Kesän ajan toiminta oli jo normaalia, mutta syksy on jälleen hieman poikkeuksellinen.

Maaliskuusta alkaen sosiaalityö on toiminut väistötiloissa, koska terveystakeskus on ottanut sosiaalikeskuksen tilat käyttöönsä. Sosiaalityö on palannut omiin tiloihin, mutta etäisyyksien ja turvavälien noudattaminen on mahdotonta, joten työntekijät rytmittävät työnsä etätöiden ja asiakastapaamisten moninaisilla järjestelyillä. Työpaja aloitti normaalin toiminnan kesälomien jälkeen, mutta ovat valmiina jatkamaan tilanteen niin vaatiessa pienissä ryhmissä ja osin etänä. Kaikissa yksiköissä noudatetaan maskisuositusta toiminnalle annettujen ohjeiden mukaan.

Ennakoimattomia kustannuksia syntyy testaus- ja hoitopalveluista, suojavarustehankinnoista ja asiakasmaksutuloja jää saamatta peruttujen kiireettömien hoitojen osalta.

Vielä eivät näy kriisiin mahdolliset muut vaikutukset toimeentulotukimenoina, päihdehuollon tai lastensuojelun erityisinä kustannuksina.

Vastuualueet:

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden tarkoitus on edistää kuntalaisten hyvinvointia asiakaslähtöisillä ja vaikuttavilla sosiaalipalveluilla. Keskeistä on matalan kynnyksen toimintamalli sekä toimivat ja riittävät ennaltaehkäisevät palvelut. Sosiaalipalveluita tarjotaan elämänkaaren kaikissa vaiheissa psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Sosiaalityössä panostetaan sosiaalihuoltolain velvoittamina ennaltaehkäiseviin sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin.

Sosiaalityössä suurimmat kustannukset muodostuvat yleensä henkilöstökuluista, lastensuojelun ostopalveluista, vammaispalveluiden ostopalveluista, kuljetuspalveluista ja kotiin annetuista avustuksista..

Lastenvalvoja

Lastenvalvojapalvelut ostetaan Porvoon perheasian neuvottelukeskuksesta kiinteään kuukausihintaan.

Sosiaalipäivystys

Itä-Uudenmaan alueen kuntien virka-ajan ulkopuolisesta sosiaalipäivystyksestä huolehtii Porvoossa sijaitseva Itä-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystys kiinteään kuukausihintaan.

Perheasiainneuvottelukeskus

Porvoossa sijaitseva perheasiainneuvottelukeskus laskuttaa vuoden lopussa toteutuneen käytön perusteella. Koronaviruksen vuoksi käyttö on ollut vähäistä nyt alkuvuonna, mutta oletettavaa on koronaviruksen jälkeen perheiden tarvitsevan palveluja vähintään ennakoitun mukaisesti.

Lapsi- ja perhepalvelut

Sosiaalihuoltolaki velvoittaa kuntia panostamaan ennaltaehkäisevään työhön. Kustannukset ovat aina pienemmät kun tarvittavat palvelut pystytään tarjoamaan aikaisessa vaiheessa peruspalveluiden piiristä ja ostopalveluiden määrä saadaan pidettyä kohtuullisena. Lapsi- ja perhepalveluissa henkilöstöresursseina on yksi sosiaalityöntekijä ja yksi sosiaaliohjaaja. Heille kuuluu sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain alaiset asiakkaat sekä jälkihuoltanuoret. Lapsi- ja perhepalveluissa erittäin merkittävä ja vaikuttava tukimuoto on lastensuojelun intensiivinen perhetyö. Perhetyötä tarjotaan kunnan omana palveluna, mutta paljon tukea

TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

tarvitseville perheille palvelu ostetaan. Kunnalle halpoja ja tehokkaita tukimuotoja ovat myös tukiperheet ja tukihenkilöt. Molemmista on kuitenkin alueellisesti iso pula ja asiakkaat joutuvat usein jonottamaan näitä tukimuotoja.

Lastensuojelun jälkihuolto on iso kustannuserä. Jälkihuollossa on paljon nuoria aikuisia. Jälkihuoltoikärajan nostaminen 25-vuoteen, lisää kustannuksia vuodenaikana. Lapsi- ja perhepalveluiden työntekijäresurssin vuoksi sekä sen vuoksi, että jälkihuoltonuoret asuvat niin kaukana Askolasta, että jälkihuoltotyö joudutaan usein miten hankkimaan ostopalveluna. Jälkihuoltoon liittyy usein myös erilaiset tuetut asumisen muodot tai erilaiset kuntoutuspalvelut päihde- ja mielenterveydenhuollon yksiköissä.

Sijaishuollon kustannukset ovat suurimmat yksittäiset ostopalvelun kustannuksista Tällä hetkellä lastensuojelulain mukaisia laitossijoituksia on viisi.

Perhetyö

Askolan perhetyössä työskentelee 2 perheohjaajaa. Tämän vuoden toimintakate on hiukan ylijäämäinen. Perheet ovat kieltäytyneet ottamasta vastaan perhetyötä Koronaviruksen vuoksi. Perhetyöntekijät vastaavat monista perheohjauksen ulkopuolisista tehtävistä, kuten lapsiperheiden kotipalvelupäätösten arvioinneista ja päätösvalmisteluista, sekä tukihenkilö- ja tukiperheasioista. Myös näissä toiminnoissa Covid-19 vaikutukset näkyvät pienempinä käyttökustannuksina. Kesän ja alkusyksyn aikana toiminta on hetkesi palannut normaalille tasolle. Epidemian kiihtyessä toiminta jälleen vähenee.

Perhetyö on ollut koronaviruksen aikana poikkeuksellisen hiljaista, koska ryhmät eivät ole toimineet eikä perheet ole ottaneet vastaan tukitoimia. Oletettavaa on, että tuen tarve tulee lisääntymään ja kustannukset nousevat ennustetulle tasolle. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että lisääntynyt tarve kuitenkin kyetään hoitamaan arvoidun talouden puitteissa.

Toimeentuloturva

Aikuissosiaalityö sisältää muun muassa toimeentuloturvaan, sosiaaliseen luototukseen, välitystili- sekä mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyviä asiakkuuksia. Päihdehuolto on omana kustannuspaikkana sosiaalityössä lähinnä kustannusten seurannan vuoksi.

Toimeentuloturva sisältää kunnassa myönnettävän harkinnanvaraisen ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen sekä sosiaalisen luototuksen. Kela on jo v.2017 huolehtinut perustoimeentulotuesta. Ennaltaehkäisevässä ja täydentävässä toimeentuloturvassa on havaittavissa jo nyt lievää nousua. Ennuste on, että Koronaviruksen aiheuttamat lomautukset vaikuttavat enemmän kuin talousarviossa on osattu ennakoita. Viruksen aiheuttamaa työttömyysjakson pituutta ei tässä vaiheessa vuotta ole mahdollista arvioida tarkemmin.

Sosiaalinen luototus on määrärahasidonnainen tukimuoto. Tällä hetkellä on myönnetty yksi luototus.

Työttömyys on lisääntynyt Askolassa kevään 155 työttömästä syyskuun 225 työttömään. Luku tulee väistämättä näkymään sosiaalityön kustannuksissa.

Päihdepalvelut

Uutta päihdepalveluissa on, ettei niitä ole enää myönnetty päihdehuoltolain nojalla, vaan joko terveydenhuollon tai sosiaalihuollon palveluna v.2019 lähtien. Palvelu on myönnetty asiakkaalle terveydenhuollon palveluna, mikäli asiakkaalla on lääketieteellisiä perusteita hoidon saamiseen. Muusta kuin lääketieteellisestä perusteesta annettava palvelu myönnetään sosiaalihuollon palveluna. Terveydenhuoltoon kuuluva ja siten terveydenhuollon lainsäädännön alaista toimintaa ovat esimerkiksi katkaisuhuolto, päihdeongelmien hoidon aloitus ja toteutus sekä lääkinnällinen kuntoutus. Päihdehuollon erityispalveluissa sosiaalipalveluina voidaan toteuttaa muun muassa ensisuojoitointia, päihdeiden käyttäjille suunnattuja asumispalveluja ja sosiaalista kuntoutusta. Tällä hetkellä ennustaminen on vaikeaa, koska yhteiskunnassa on hyvin erityinen tilanne, joka saattaa vaikuttaa viiveellä päihdehuollon kustannuksiin hyvinkin paljon.

TALouden TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Vammaispalvelut ja kehitysvammanhuolto

Isoimmat kustannukset muodostuvat kodin muutostöistä, kuljetuspalveluista, henkilökohtaisista avustajista, kotiin ostettavasta avusta, kehitysvammaisten päiväaikaisesta toiminnasta ja asumispalvelulaitoksissa asuvien kustannuksista.

Kuntaan on muuttanut uusia perheitä, joissa on vammaispalvelujen tarve. Lisäksi vammaisten henkilöiden ikääntyminen ja toimintakyvyn heikkeneminen vaatii asunnonmuutostöitä, henkilökohtaisen avustajan tuntien lisäämistä sekä asumispalvelujen tarpeen. Vammaispalveluihin arvioitu määräraha tulee ylittymään n 60 000 € vuoden 2020 aikana.

Askola on osallistumassa vaikea- ja kehitysvammaisten asumispalvelujen kilpailutukseen. Uusi sopimuskausi alkaa 1.1.2021.

Työllistämispalvelut

Työ- ja Starttipaja on jatkanut toimintaansa Monninkylässä. Henkilöstöresurssit muodostuivat kesäkuun loppuun saakka vastaavasta työpajaohjaajasta, hankerahoituksella palkatusta Starttipajaohjaajasta ja osa-aikaisesta pajaohjaajasta, elokuusta 2020 alkaen kaikki työntekijät ovat kokoaikaisia ja toimet ovat toistaiseksi voimassaolevia. Vastaava työpajaohjaaja on ollut toimivapaalla 17.2.2020 alkaen jolloin hän siirtynyt sosiaalitoimeen määräaikaiseen erityissosiaaliohjaajan virkaan, toimien kuitenkin edelleen lähiesimiehenä työ- ja starttipajalle. Starttipaja tarjoaa kuntouttavaa työtoimintaa alle 29-vuotiaille ja työpaja aikuisille pitkäaikaistyöttömille. Asiakkaita kuluneen vuoden 2020 aikana on ollut starttipajalla 10, työpajalla ja Mäntyrinteen palvelukeskuksessa sekä kirjastossa kuntouttavassa työtoiminnassa on kuluvan vuoden aikana ollut 18 henkilöä. Eläkeselvittelyt ovat meneillään kolmen asiakkaan kohdalla. Starttipaja toimii edelleen osin aluehallintoviraston hankerahoituksella ja uusi palkkakuluihin tarkoitettu rahoituspäätös on ajalle 1.6.2020–31.5.2021. Saatu avustussumma on 35 000 €.

Kunnan maksama työmarkkinatuen kuntaosuus ylittää budjetin vuoden 2020 aikana. Covid19 pandemia on lisännyt työttömyyttä ja lomautuksia runsaasti. Syyskuussa 2019 Askolassa oli työttömiä 147, nyt 2020 syyskuussa 219. Pitkäaikaistyöttömien luvut ovat kivunneet 60 ->71 samoilla verrokkikuukausilla. Keväällä Covid19 aiheuttamat etätyöskentelysuositukset aiheuttivat pajalle 2 viikon toimintasulun, jona aikana henkilöstö siirsi toiminnan verkkoon/etäpajaksi. Kerran viikossa oli pajalla läsnäolotoimintaa sellaisille asiakkaille, jotka eivät tietoteknillisten taitojensa vuoksi voineet verkkopajaan osallistua. Näin saimme jo asiakkuuksissa olevat pidettyä palveluissa, eivätkä he tipahtaneet takaisin työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistalle, tämä olisi nostanut kuluja huomattavasti. Covid19 toi tullessaan myös tarpeen perustaa riskiryhmien kauppa-asiointipalvelun, johon osa-aikainen pajaohjaaja suuntasi osan työajastaan. Covidin vuoksi myös TE-hallinnon ja TYP-palvelun työpanos oli useamman kuukauden ajan valjastettu uusien työttömien ja lomautettujen asiakkaiden ”sisään heittoon” jotta heidän etuutensa saadaan edes jotenkin kohtuullisessa ajassa pyörimään, Askolan kunnan omat tapaamiset pitkäaikaistyöttömien kanssa on myös olleet keväällä ja alkukesällä vähäistä, sillä asiakkaat eivät koronasta johtuen halunneet saapua tapaamisiin ja koska koimme, ettei meillä ole myöskään sillä hetkellä koronan vuoksi tarjota asiakkaille mitään polkuja, päätimme odottaa että koronan suhteen tilanne rauhoittuu. Elokuusta alkaen asiakkaita tavattu taas normaalisti.

Paja on kehittänyt ja rakentanut syksyn 2020 aikana avattavaa kirpputoria yhdessä asiakkaiden kanssa. Työpajoilta myydään ulos edelleenkin lähinnä oman kunnan alueelle erilaisia pienimuotoisia työtehtäviä, kuten muuttoja, piha- ja kunnostustöitä, polkupyörien huoltotöitä yms., joista tulee pientä tuottoa työpajoille.

TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Palvelukeskus Mäntyrinne

Varautuminen Koronapandemiaan

Koronatilanteen alettua maaliskuussa on Palvelukeskus Mäntyrinteellä noudatettu varsin rajoitettua toimintaa niin henkilöstön kun asukkaiden ja läheisten kanssa yhteistyössä. THL:n ja STM:n antamien toimintaohjeiden mukaisesti ja terveystieteiden ylilääkäriin tuella on muodostettu selkeitä toimintaohjeita, jotka varsinkin keväällä olivat melko jyrkät; noudatimme totaalista vierailukieltä ja tällöin myös karanteenijaksot sairaalasta saapuvien asiakkaiden kohdalla olivat vaativia.

Kevään suojatarvikkeiden saatavuusongelmien jälkeen on Mäntyrinteen toiminta asetettu suhteellisen tasaiseksi ja rajoitteet osaksi normaalia toimintaa.

Syksyllä henkilöstöstä poistui 3 hoitajaa ja uusien rekrytointi on loppusuoralla. vanhuspalvelulain asettamat haasteet henkilöstön määrässä on huomioitu, tavoitteena on täyttää vakanssit arvioiden henkilöstömitoitust koko ajan. Anjantuvan henkilöstön määrään kiinnitettiin huomiota vähäisen asukasmäärän takia; henkilöstö työskenteli myös palvelukeskuksen muissa yksiköissä.

Covid-19 pandemia on aiheuttanut lisäkustannuksia suoraan n. 36 000€ sekä siivouskuluihin n 50% lisää.

Tehostettu palveluasuminen ja lyhytaikainen kuntouttava hoito

Palveluasumisen asunnot on saatu täytettyä lähes kokonaan, Anjantuvalla on ollut yksi huone vapaana vuoden alusta lähtien. Omaishoidon lomat tauotettiin maaliskuusta Lyhytaikainen kuntouttava hoito on ollut käynnissä koko vuoden koronatilanteen huomioiden. Olemme pystyneet sijoittamaan lähes kaikki sairaalasta jatkohoitoon tulevat ja vastaanottamaan kotihoidosta kuntoutuvia. Kotihoidon kanssa pidetään viikoittain kotiutuspalaveriä turvallisen kotiutuksen saavuttamiseksi.

Vanhuspalvelut

Fysioterapia/Kuntosali

Kaikki palvelukeskus Mäntyrinteellä tapahtuva ennaltaehkäisevä ja ryhmätoiminta lopetettiin maaliskuussa. Fysioterapian ryhmätoiminta aloitettiin elokuussa supistetusti kolmen henkilön ryhmissä neljä kertaa viikossa. ja sitä jatkettiin elokuussa supistetusti 1-2 henkilöä kerrallaan yksi ryhmä päivässä.

Fysioterapeutti siirtyi etätöihin maaliskuusta toukokuuhun tekemään Koronajäljitystä. Maaliskuussa perustettiin palvelupuhelin, ja kauppapalvelu yli 70- vuotiaille karanteenin vuoksi.

Päivätoiminta

Päivätoiminta keskeytettiin maaliskuussa. Päiväkeskuksen työntekijät toimittivat kauppapalveluja keväällä niitä tarvitseville. Kesän jälkeen päiväkeskuksen 50% lähihoitaja on tehnyt päivätoimintaa kotikäynteinä. Toimintaterapeutin toimeksi ei ole täytetty, koska päivätoimintaa ei ole toteutettu täydessä laajuudessa. Toimi täytetään vuoden 2021 alusta.

Omaishoidontuki

Omaishoidon vapaat tauotettiin maaliskuussa ja aloitettiin juhannuksen jälkeen uudelleen. Mäntyrinteellä on yksi huone jatkuvasti omaishoidon vapaata varten varattuna. Tämä on koettu erittäin hyväksi toimintamalliksi sekä henkilöstön ja omaishoitajien näkökulmasta.

TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Vanhusten vuokratalot, Leakoti ja Kirkonkylän vanhustentalo

Molemmat yksiköt ovat nyt 100% käytössä.

Tukiasuminen/Gasthaus Mäntyrinne

Tällä hetkellä Gasthausissa ei ole asukkaita.

Perhehoito

Perhehoidossa on ollut kolme vakituista asukasta. Lyhytaikaispaikalle ei ole sijoitettu ketään maaliskuun jälkeen. Tavoitteena on luopua lyhytaikaispaikasta ja sijoittaa neljäs vakituinen asukas perhekotiin, jolloin kaikki paikat ovat täynnä.

Kotihoito

Varautuminen koronapandemiaan

Koronapandemian vaatimat toimet aloitettiin kotihoidossa maaliskuussa 2020. Alun suojaruustepulan jälkeen toiminnan kannalta välttämättömiä suojaruusteita on saatu riittävästi. Henkilökuntaa on ohjeistettu niin HUS:n, THL:n ja STM:n ohjeiden mukaisesti. Toimintaa on muokattu mm. rajoittamalla henkilökunnan keskinäisiä kontakteja ja pyritty minimoimaan asiakkaita hoitavien hoitajien määrää.

Mäntyrinteen pihapiirissä sijaitseva vanhustentalo asetettiin vierailukieltoon 16.3.2020 alkaen ja asukkaiden yhteinen ruokailu porrastettiin kokoontumisrajoitteita noudattaen. Vierailukielto purettiin kevään ja kesän aikana, mutta vierailusuosituksia kiristettiin uudelleen 16.10.2020 alkaen. Pandemian alkaessa asiakaskontaktit tarkasteltiin uudelleen ja sieltä vähennettiin muutamia asiakaskäyntejä. Keväällä kotihoito ei tehnyt ennakoivia terveystarkastuksia, mutta syksyn aikana niitä on tehty muiden töiden sen salliessa. Muilta osin kotihoidon toiminta ja asiakaskäynnit ovat säilyneet ennallaan.

Kotihoidosta on ollut koronapandemian alusta henkilöstöresurssia muussakin kuin kotihoidon käytössä. Keväällä kotihoidon sairaanhoitaja oli apuna Näsin koronapäivystyksessä, syksyllä sairaanhoitaja on osallisena terveystarkastuksen organisoimassa koronapäivystyksessä.

Henkilöstötilanne

Alkuvuotena hoitajavakansseista oli täyttämättä 2,2: yksi opintovapaan sijaisuus sekä osa-aikaisuuksia. Kesällä pärjättiin aiempaan verrattuna vähäisellä sijaismäärällä ja sijaisten käyttö on ollut minimissään. Syksyn aikana vakansseista on ollut täyttämättä 2,2-3,2 (yksi hoitaja arkistointi- ja Kanta-projektissa, yksi lähihoitajan hoitovapaan sijaisuus täyttämättä, kaksi osittaista hoitovapaata). Henkilöstötilanne on tasainen satunnaisia poissaoloja lukuun ottamatta. Pandemian aiheuttaman toiminnan uudelleen organisoimisen jälkeen vuosilomia on myönnetty normaalisti.

Toimintatuotot

Maksutuotot eivät tule toteutumaan odotetun mukaisesti. Kotihoidon asiakasmäärä on pysynyt tämän vuoden aikana melko stabiilina, jopa vähentynyt.

TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Asiakaspalvelujen ja tarvikkeiden ostot

Alkuvuodesta alkaen kotihoidon yöaikainen varallaolo on ostettu pääosin yksityiseltä palveluntuottajalta (kustannusarvio noin 1600 e kuukaudessa). Kotihoidossa ei tällä hetkellä ole yöaikaan hoitajaa ja sen vuoksi pystyttiin jättämään vakansseja täyttämättä.

Tarvikkeiden ostoissa näkyy koronan aiheuttamia lisäkustannuksia (hoito- ja suojatarvikkeet, siivouspalvelut, käsihuuhteet). Covid -19 pandemian tähän mennessä aiheuttamat kulut ovat n. 17 000€

Terveyskeskushoito

Varautuminen koronapandemiaan

Vastaanotto toiminta

Hengitystieoireisten infektiovastaanoton toiminta on jatkunut neuvolan tiloissa koko pandemian ajan. Terveyskeskuksen vastaanottotilat toimivat ns. puhtaana vastaanottona. Lasten- ja äitiysneuvolan vastaanottoa pystyttiin jo huhtikuun aikana lisäämään ja kesän jälkeen toimintaa on jatkettu normaalisti. Myös koulu- ja opiskeluterveydenhuolto on toiminut normaaliin tapaan kevään jälkeen.

Pandemiasta johtuen emme toteuttaneet terveyskeskuksen kesäsulkua. Käytännössä kesä-heinäkuun ajan toiminta keskittyi kiireellisen hoidon tarjoamiseen kuntalaisille. Kiireetöntä hoitoa emme kyenneet toteuttamaan neuvolapalveluita lukuun ottamatta. Kevään kiireettömän hoidon alasajon ja kesäajan päivystystoiminnan järjestämiseen tarvittavien henkilöstöresurssien vuoksi hoitovelkaa on muodostunut viiden kuukauden ajalta. Kiireettömän vastaanoton tarvetta on pyritty jatkuvasti arvioimaan ja resurssien puitteissa sitä on hallitusti lisätty. Elokuusta lähtien kiireetöntä vastaanotto toimintaa on kyetty jatkamaan normaalisti.

Toiminnan tarkoituksenmukainen organisointi on edellyttänyt jatkuvaa arviointia ja tarvittaessa nopeaa uudelleen järjestelyä. Koronaepidemiatilanne oli kesäkuukausina melko rauhallinen myös alueellisesti, mutta se on muuttunut aktiivisemmaksi syksyä kohti mentäessä.

Materiaalinen varautuminen

HUS logistiikan ja huoltovarmuuskeskuksen suojaintoimitukset ovat pääosin olleet riittävät. Kirurgisia suunenäsuojaimia ja visiirejä on tilattu myös muualta. Materiaalisesta varautumisesta on aiheutunut merkittäviä lisäkustannuksia.

Koronanäytteenotto

Koronanäytteitä on otettu sekä terveyskeskuksen infektiovastaanotolla että Porvoon perusterveydenhuollon organisoimassa drive in -pisteessä. Näytteenottoa ja näytteenottoon ohjausta on toteutettu sairaanhoitopiirin ohjeita noudattaen (näytteenottokriteerit) ja määrät ovat voimakkaasti lisääntyneet keväästä lähtien kun näytteenottokapasiteettia on pystytty kasvattamaan. Syyskuuhun mennessä covid-näytteenotosta on aiheutunut yli 60 000 euron kustannukset.

Huslabin Askolan näytteenottopiste on ollut suljettuna maaliskuusta lähtien. Sulkua jatketaan epidemiatilanteesta johtuen toistaiseksi.

TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Tartunnanjäljitys

Toistaiseksi tartunnanjäljitystä on tehty oman henkilöstön voimin perustyön ohessa. Tilannetta arvioidaan jatkuvasti ja riittävä henkilöstövarautuminen tartunnanjäljitystyöhön pyritään ennakoimaan. Toiminnan mahdollistamiseksi olemme saaneet lisäresurssia Mäntyrinteeltä (ft) ja kotihoidosta (sh) osa-aikaisesti. Sairaanhoidopiirin ohjeen mukaan terveyskeskukseen on nimetty koronapäivystäjät, jotka ottavat vastaan ilmoitukset COVID-positiivisista sekä -altistuneista ja käynnistävät tartunnanjäljityksen sekä huolehtivat potilaiden säännöllisestä päivittäisestä kontaktoinnista myös viikonloppuisin, jotta viivettä ei muodostu. Arki-iltojen ja viikonloppujen päivystäminen on toteutettu lisä- ja ylityönä toistaiseksi.

Koronapandemiaan varautumisessa on noudatettu Sosiaali- ja terveys ministeriön, Terveyden ja Hyvinvoinnin laitoksen sekä HUS-sairaanhoidopiirin ohjeita julkiselle sektorille. Perusterveydenhuollon toimintojen uudelleenorganisointia sekä tehtyjen toimenpiteiden riittävyttä ja tarkoituksenmukaisuutta on arvioitu jatkuvasti.

Terveyskeskuksen yhteenlasketut Covid-19 kustannukset tähän mennessä ovat n. 108.000€

Lääkäritilanne

Alkuvuodesta lääkäriavustajien täytettynä oli 2/3, joista kotihoidossa ja Mäntyrinteellä työskenteli ostolääkäri kahtena päivänä viikossa ja terveyskeskuksessa johtava lääkäri 100 % työajalla sekä yksi tk-lääkäri 60 % työajalla. Maaliskuussa toisen tk-lääkäriin työaika lisättiin 100 %:iin, niin että etävastaanottoa oli lisäksi kahtena päivänä viikossa.

Ostolääkäri työvoimaa jouduttiin käyttämään, jotta kesäaukiolo kyettiin toteuttamaan ja virkalääkärien vuosilomat myöntämään sekä normaalin toiminnan mahdollistamiseen elo-syyskuussa. Lisäksi elokuussa aloitti uusi osa-aikainen tk-lääkäri (2-3 pv/vko) ja vanhempainvapaalla oleva lääkäri palasi tekemään neuvolalääkäriin työtä 1 pv/vkossa.

Hoitohenkilökunnan tilanne

Terveyskeskuksen hoitohenkilökunnan vakanssien määrät ovat ennallaan. Koronapandemian aiheuttama lisätyövoiman tarve on toteutettu pääosin tehtävien uudelleen järjestelyillä. Näistä järjestelyistä johtuen muun muassa sairaan- ja terveydenhoitajien kiireettömän vastaanoton (mm vuosikontrollit) hoidon saatavuudessa on ollut viivettä. Etätyötä on lisätty soveltuvin osin, mm. psykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja. Elokuussa ehkäisyneuvolatoiminta siirrettiin takaisin äitiysneuvolan terveydenhoitajalle. Yksi sairaanhoitaja rekrytoitiin terveyskeskukseen pandemian alkuvaiheessa kuukaudeksi. Hänen työpanostaan hyödynnettiin sekä terveyskeskuksen vastaanotolla että kotihoidossa. Lisääntyneitä työvoiman tarvetta paikkaamaan on loppuvuodeksi palkattu sairaanhoitajaopiskelija.

Henkilökunnan sairauspoissaolot eivät toistaiseksi ole koronatilanteesta johtuen lisääntyneet. Vuosilomia on myönnetty normaalin käytännön mukaan.

Toimintatuotot

Toimintatuotot eivät ole toteutuneet odotetusti. Mikäli vastaanottotoimintaa kyetään syksyn aikana jatkamaan suunnitellusti maksutuotot kertyvät normaalisti, mutta koko vuoden kertymä tulee jäämään budjetoitua alhaisemmaksi.

TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Asiakaspalvelujen ja tarvikkeiden ostot

Asiakaspalvelun ostot ovat koronatilanteen johdosta vähentyneet. Muun muassa toimintaterapiat keskeytyivät keväällä kokonaan, puheterapia-asiakkaille palveluntuottaja tarjosi etävastaanoton mahdollisuutta soveltuvasti. Porvoon sairaalan terveyskeskuspäivystyksen käyttö vähentyi lähes puoleen normaalitilanteeseen verrattuna. Alkusyksystä toimintaterapeutin vastaanottoa on terveyskeskuksessa, kouluilla ja päiväkodeissa pystytty jälleen pitämään. Puheterapeutin vastaanotto päättyi Askolassa kokonaan kesällä, jonka vuoksi puheterapiaa jonottaa tällä hetkellä noin 50 asiakasta.

Kiireettömän hoidon vähenemisestä johtuen röntgen- ja laboratoriopalvelujen käyttö vähentyi keväällä ja kesällä, elokuusta lähtien palvelujen käyttö on palautunut normaalille tasolle. Koronatilanteesta johtuen on nähtävissä laboratoriopalvelujen ja hoitotarvikkeiden osalta kustannusten kasvua. Odotettavissa on, että kustannukset edelleen kasvavat muun muassa lisääntyneestä testauksesta ja suojainten käytöstä johtuen. Epidemian edetessä sen aiheuttamista kustannuksista saadaan tarkempaa tietoa.

Suun terveydenhuolto

Hammaslääkäritilanne

Toiminta jatkuu kahden vakituisen hammaslääkärin voimin.. Koronatilanteen keväällä aiheuttaman hoitovelan olemme jo pystyneet hoitamaan pois, tällä hetkellä vapaita aikoja hammashoittoon löytyy n. 8 viikon päähän, joten hyvin pysymme edelleen hoitotakuun rajoissa.

Hammashoitajatilanne

Toiminta jatkuu kolmen kokopäiväisen hammashoitajan voimin. Toimintamme ehdoton edellytys on kolme hammashoitajaa, jolloin mahdollisissa sairaustapauksissa toimintaa voidaan jatkaa ilman ulkopuolelta hankittua hammashoitajaa. Olemme myös tehostaneet työnjakoa, jonka edellytyksenä on kolme hammashoitajaa.

Suuhygienistitilanne

Toiminta jatkuu yhden suuhygienistin voimin. Suuhygienistillä on vielä loppuvuodeksi jonkin verran hoitovelkaa keväältä koronatilanteen takia, mutta joulukuun alkuun mennessä hoitovelka on arvioni mukaan selätetty.

Toimintatuotot

Oletuksena on, että loppuvuoden tulokertymä on taas normaalilla tasolla, jos koronatilanne ei tuo radikaaleja muutoksia toimintaan. Noudatamme HUS:n STM:n ja THL:n ohjeistuksia hammashoidon toteutuksessa. Koronapandemian aiheuttama hammashoidon osittainen alasajo keväällä vähensi potilastuloja selvästi, joten vuoden 2020 toimintatuotot tulevat olemaan alhaisemmat kuin oli budjetoitu.

Tarvikkeiden ostot

Uusien suositusten mukaan aulassa odottaville potilaille on tarjottava suojamaski oman maskin puuttuessa, joten suojavarusteiden kulut tulevat loppuvuodesta nousemaan hiukan. Myös hoitohenkilökunnan suojavarustekustannukset tulevat nousemaan (visiirit, myssyt, tarvittaessa suojatakit). Kustannuksia lisää myös ohjeistuksen mukaan potilaalle annettavat 1,5% vetyperoksidipurskuttelut ennen hammashoidon aloittamista. Olemme pyrkinneet käyttämään mahdollisimman vähän kalliita valmisliuoksia, joten olemme itse tehneet tarvittavan liuoksen.

TALOUDEN TOTEUMARAPORTTI 1.1 – 30.09.2020 ja ENNUSTE 2020

ASKOLAN KUNTA

27.10.2020

Palveluiden ostot

Oikomishoidon erikoishammaslääkäritasoiset palvelut ostetaan edelleen ehl Raija Kajaskivi-Rautavaaralta ja kirurgiset palvelut leukakirurgi Ari Huuhkalta. Virka-aikaista päivystyspalvelua emme tarvitse ostaa loppuvuodestakaan edellyttäen ettei molemmat hammaslääkärit sairastu yhtä aikaa.

Arvio palveluiden ostojen suhteen on budjetissa pysyminen.

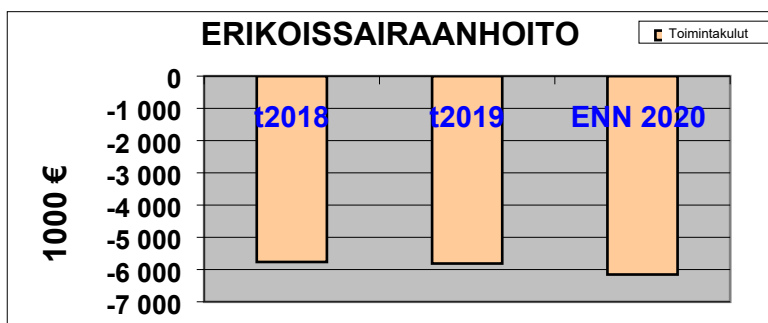
Varautuminen koronapandemiaan

HUS:n uuden ohjeen mukaan (annettu 21.10.20) ylähengitystieoireiset päivystyspotilaat, joiden koronatesti on negatiivinen (max. 3 vrk vanha testi) hoidetaan HUS:n sijaan jatkossa omassa hoitolassa ja vain koronapositiiviset päivystyspotilaat HUS:ssa. HUS suunnittelee myös luopuvansa koronapositiivisten päivystyspotilaiden hoidosta ja suunnitteilla on niiden hoito omassa yksiköissä tai yhdessä keskitetysti. Tämän suunnitelman mukaisia lisääntyviä kustannuksia en osaa arvioida.

Seuraamme HUS:n tiedottamista koronaohjeistuksista ja reagoimme nopeasti tarvittaviin muutoksiin.

ERIKOISSAIRAANHOITO

ERIKOISSAIRAANHOITO (1000 €)												
Toimintakulut	t2018	t2019	b2020	t1-9/ 2020	b1-9/ 2020	t1-9/ 2019	tot9kk+b ud3kk	roll_ 12kk	ENN 2020	ind enn/ bud	ind enn/ edv	ero E- B
Henkilöstökulut	-161	-160	-144	-108	-1 058	-120	-144	-148	-148	0.9	0.9	-4
Palvelujen ostot	-5 604	-5 653	-5 882	-4 620	-4 446	-4 267	-6 056	-6 006	-6 006	1.1	1.1	-124
Toimintakulut	-5 765	-5 813	-6 026	-4 728	-5 504	-4 387	-6 200	-6 154	-6 154	1.1	1.1	-128

Erikoissairaanhoidon kustannukset todennäköisesti tulevat lisääntymään Koronan vuoksi, koska HUS on varautunut monin erityisjärjestelyin ja kustannukset tulevat tasattuina kunnille. Vastaavasti kiireetön työ on ollut käytännössä kokonaan pysähdyksissä.

Covid-19 tilanteen vaikeutuminen ja tartuntojen lisääntymisen myötä kiireetön hoito on jälleen vähenemässä. Covid-19 on vaikuttanut palvelusuunnitelmien mukaiseen hoitoon siten, että lähes kaikki suunniteltu hoito on jäänyt toteutumatta. Erikoissairaanhoidon ylläpitokustannukset ovat kuitenkin pandemian myötä lisääntyneet, joten kunnille on tulossa lisälasku, vaikka palvelusuunnitelmaa ei ole voitu toteuttaa.